فهرست مطالب

پیش‌گفتار ۱۲

فصل نخست: امکان سنجی کفایت قـوانین ایـران در تأسـیس رشـتهٔ حقـوق مصرف ۱۵

چکیده ۱۵
۱. مقدمه ۱۵
۲. عوامل پیدا شدن حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان ۱۷
۱.۲. مبازرات ایمنی‌سازی کالاها و خدمات ۱۷
۲.۲. گسترش ارتباطات الکترونیکی ۱۸
۳.۲. ایجاد نظم اجتماعی بر روابط خصوصی اشخاص توسط قانون‌گذاران ۱۹
۴.۲. ایجاد تشکل‌های دولتی و غیردولتی ۱۹
۳. سیر تاریخی شکل‌گیری قوانین حمایت از مصرف‌کننده در حقوق ایران ۲۰
۴. مقدار تأثیرپذیری قوانین حمایت از حقوق مصرف‌کننده ایران از حقوق خارجی ۲۳
۵. سایر الزامات قانونی تأسیس حقوق مصرف‌کنندگان ۲۹
۶.نتیجه ۳۱

فصل دوم: احکام اختصاصی حق انصراف قانون تجارت الکترونیکی ایران ۳۵

چکیده ۳۵
۱. مقدمه ۳۵
۲. نهاد ویژهٔ معاملات الکترونیکی ۳۷
۳. معنای معامله در قانون تجارت الکترونیکی ۳۷
۴. معنای معاملهٔ از راه دور در قانون تجارت الکترونیکی ۳۹
۵. حداقل زمان حق انصراف ۴۰
۶. آغاز حق انصراف ۴۱
۷. مورد حق انصراف ۴۲
۸. آمره بودن حکم حق انصراف ۴۳
۹. نسبیت حق انصراف ۴۷
۱۰. تفکیک جریان حق انصراف در بخش‌های یک معامله ۵۰
۱۱. عدم توقف حق انصراف به دلیل خاص ۵۰
۱۲. حقِ مخصوصِ مصرف‌کننده ۵۱

۱۳. مبنای حق انصراف..... ۵۱
۱۴. نتیجه..... ۵۳

فصل سوم: احکام اختصاصی حق انصراف الکترونیکی در کنوانسیون ارتباطـات الکترونیکی در قراردادهای بین‌المللی سازمان ملل متحد ۵۵

چکیده..... ۵۵
۱.مقدمه..... ۵۵
۲. معنای انصراف از ارتباط الکترونیکی در کنوانسیون ۵۶
۳.نسبیت حق انصراف از ارتباط الکترونیکی در کنوانسیون ۵۷
۴. آغاز اعلام حق انصراف از ارتباط الکترونیکی در کنوانسیون ۵۸
۵. مورد حق انصراف در ارتباط الکترونیکی در کنوانسیون ۵۹
۶. تکمیلی بودن حق انصراف از ارتباط الکترونیکی در کنوانسیون ۶۰
۷.فوریت اعمال حق انصراف از ارتباط الکترونیکی در کنوانسیون..... ۶۲
۸. محدودیت حق انصراف از ارتباط الکترونیکی در کنوانسیون..... ۶۵
۹.نتیجه..... ۶۵

فصل چهارم: مطالعهٔ امکان سنجی جریان خیارات قانون مدنی

در قراردادهای الکترونیکی..... ٦٧

چکیده..... ۶۷
۱. مقدمه..... ۶۷
۲. خیار مجلس..... ۷۰
۳. خیار حیوان..... ۷۲
۴. شرط خیار ۷۴
۵. خیار ما یفسد لیومه..... ۷۹
۶. خیار تأخیر ثمن..... ۸۱
۷. خیار رؤیت و تخلف از وصف..... ۸۳
۸. خیار غبن..... ۸۵
۹. خیار عیب..... ۸۶
۱۰. خیار تدلیس..... ۸۹
۱۱. خیار شرکت و تَبَعُّض صَفْقَه..... ۹۲
۱۲. نتیجه..... ۹۳

فصل پنجم: مطالعهٔ تطبیقی ماهیت حق انصراف در قانون تجارت الکترونیکی ایران و کنوانسیون استفاده از ارتباطات الکترونیکی در قراردادهای بین‌المللی ۹۵

چکیده ۹۵
۱. مقدمه ۹۶
۲. ماهیت حقّ انصراف در قانون تجارت الکترونیکی و کنوانسیون ۹۷
۳. معنای حکم بودن ماهیت حقّ انصراف در نظریه‌های وضعی، انتزاعی، تفصیل و مختار ۱۰۲
۱.۳. معنای حکم بودن ماهیت حق انصراف در نظریهٔ وضعی ۱۰۲
۲.۳. معنای حکم بودن ماهیت حق انصراف در نظریهٔ انتزاعی ۱۰۳
۳.۳. معنای حکم بودن ماهیت حق انصراف در نظریهٔ تفصیل ۱۰۴
۴.۳. معنای حکم بودن ماهیت حق انصراف در نظریهٔ مختار ۱۰۶
۴. معنای حق بودن ماهیت حقّ انصراف در نظریه‌های اصل اختصاص ملک، سلطنت، اضافهٔ بیانی و انتزاع ۱۰۸
۱.۴. معنای حق بودن ماهیت حق انصراف در نظریهٔ اختصاص ۱۰۸
۲.۴. معنای حق بودن ماهیت حق انصراف در نظریهٔ سلطنت ۱۰۹
۳.۴. معنای حق بودن ماهیت حق انصراف در نظریهٔ اضافهٔ بیانی ۱۱۱
۴.۴. معنای حق بودن ماهیت حق انصراف در نظریهٔ انتزاع ۱۱۲
۵. نتیجه ۱۱۴

فصل ششم: بررسی تطبیقی محدودیت‌های اعمال اراده بر حق انصراف از قراردادهای الکترونیکی در حقوق ایران و اتحادیهٔ اروپا ۱۱۷

چکیده ۱۱۷
۱.مقدمه ۱۱۸
۲.نحوه تحقق حق انصراف قراردادهای الکترونیکی تأمین و مصرف با استناد به آزادی ارادهٔ طرفین قرارداد ۱۲۰
۳.تحلیل وضعیت حقوقی جعل شرط خلاف در حق انصراف قراردادهای الکترونیکی تأمین و مصرف با استناد به آزادی ارادهٔ طرفین قرارداد ۱۳۰
۴.نتیجه ۱۳۵

فصل هفتم: مطالعهٔ تطبیقی آثار و احکام ناشی از ماهیت حق انصراف قراردادهای الکترونیکی از منظر قانون تجارت الکترونیکی ایران و کنوانسیون استفاده از ارتباطات الکترونیکی در قراردادهای بین‌المللی ۱۳۷

چکیده ۱۳۷

۱.مقدمه ۱۳۸
۲.قابل اسقاط و غیرقابل اسقاط بودن حق انصراف ۱۴۱
۳.قابل انتقال و غیرقابل انتقال بودن حق انصراف ۱۴۵
۴.قابل نقل و غیرقابل نقل بودن حق انصراف به شخص ثالث ۱۴۹
۵.وجود و فقدان اطراف حق انصراف ۱۵۲
۶.وجود و فقدان سلطه در حق انصراف ۱۵۶
۷.وجود و فقدان امتیاز اثباتی و سلبی در حق انصراف ۱۵۸
۸.نتیجه ۱۶۰

فصل هشتم: بررسی تطبیقی شرایط اختصاصی مصرف‌کننده در تحقق و اعمال حق انصراف در حقوق ایران و اتحادیهٔ اروپا ۱۶۳

چکیده ۱۶۳
۱.مقدمه ۱۶۳
۲.شخص بودن مصرف‌کننده در تحقق و اعمال حق انصراف ۱۶۵
۳.شخص حقیقی یا حقوقی بودن مصرف‌کننده در تحقق و اعمال حق انصراف ۱۶۶
۴. عدم اشتغال مصرف‌کننده در تجارت یا شغل حرفه‌ای ۱۷۰
۵. وضعیت حقوقی خریدهای تاجر مصرف‌کننده ۱۷۱
۶. اقدام به مصرف کالا یا خدمات از سوی ثالث ۱۷۴
۷. وضعیت حقوقی شخص عمومی بودن مصرف‌کننده ۱۷۵
۸. رعایت مهلت اعمال حق انصراف برای مصرف‌کننده ۱۷۶
۹.رعایت تشریفات اعمال حق انصراف برای مصرف‌کننده ۱۷۸
۱۰.نتیجهٔ تحقیق ۱۷۸

فصل نهم: مطالعهٔ تطبیقی روش‌های انصراف از قراردادهای الکترونیکی در قانون تجارت الکترونیکی ایران و کنوانسیون استفاده از ارتباطات الکترونیکی در قراردادهای بین‌المللی ۱۸۱

چکیده ۱۸۱
۱.مقدمه ۱۸۱
۲.روش‌های انصراف از قراردادهای الکترونیکی در قانون تجارت الکترونیکی ایران ۱۸۳
۱.۲.روش فیزیکی انصراف از قرارداد الکترونیکی ۱۸۴
۲.۲. روش الکترونیکی انصراف از قرارداد الکترونیکی ۱۸۵
۳.روش انصراف از قرارداد الکترونیکی در کنوانسیون ۲۰۰۵ ..... ۱۸۹
۱.۳. روش انصراف با اجرای مقررات حاکم بر آثار اشتباه در کنوانسیون ۲۰۰۵ ..... ۱۹۰

۲.۳. روش انصراف با اجرای سایر مقررات ناظر بر آثار اشتباه ۱۹۴
۴.نتیجه ۱۹۷

فصل دهم: مبنای حقوقی حق انصراف مصرف‌کننده در حقوق ایران و اتحادیهٔ اروپا ۱۹۹

چکیده ۱۹۹
۱.مقدمه ۲۰۰
۲.مسئولیت قراردادی ۲۰۵
۳.حمایت از مصرف‌کننده به معنای تشویق به قراردادهای الکترونیکی ۲۰۷
۴.حمایت از طرف ضعیف قراردادهای الکترونیکی ۲۰۸
۵.حمایت به معنای جلوگیری از ورود ضرر به مصرف‌کننده ۲۱۱
۶.حمایت از رضایت استمراری مصرف‌کننده در قرارداد ۲۱۳
۷.مبنای مختار یا حمایت به معنای حفظ نظم اجتماعی قراردادهای الکترونیکی و رعایت مصالح عموم مصرف‌کنندگان ۲۱۴
۷.نتیجه ۲۱۹

فصل یازدهم: مطالعهٔ تطبیقی نحوهٔ انصراف از قرارداد الکترونیکی در صورت وقوع خطای ارتباط الکترونیکی از منظر قانون تجارت الکترونیکی ایران و کنوانسیون استفاده از ارتباطات الکترونیکی در قراردادهای بین‌المللی ۲۲۱

چکیده ۲۲۱
۱.مقدمه ۲۲۲
۲.معنای خطا و اشتباه و تفکیک آن دو اصطلاح حقوقی از یکدیگر ۲۲۳
۳.نحوهٔ انصراف از قرارداد الکترونیکی در صورت وقوع خطای ارتباط الکترونیکی از منظر قانون تجارت الکترونیکی ایران ۲۲۵
۱.۳. نحوهٔ انصراف از قرارداد الکترونیکی در صورت بروز خطای ارتباط الکترونیکی با استناد به مادهٔ ۱۹ ..... ۲۲۶
۲.۳. نحوهٔ انصراف از قرارداد الکترونیکی در صورت بروز خطای ارتباط الکترونیکی با استناد به مادهٔ ۳۷ ..... ۲۳۳
۴.نحوهٔ انصراف از قرارداد الکترونیکی در صورت بروز خطای ارتباط الکترونیکی در کنوانسیون ۲۰۰۵ ..... ۲۳۳
۱.۴. روش انصراف با اجرای مقررات حاکم بر آثار خطا در کنوانسیون ۲۰۰۵ ..... ۲۳۴
۲.۴. نحوهٔ انصراف با اجرای سایر قواعد عمومی ناظر بر آثار خطا ۲۳۷
۵.نتیجه ۲۳۹

فصل دوازدهم: بررسی تطبیقی قلمرو دفاع از خطر توسعهٔ علم در عیب کالاهای مصرفی ۲۴۱

چکیده ۲۴۱
۱.مقدمه ۲۴۲
۲.تعریف مفاهیم تحقیق ۲۴۴
۱.۲. تعریف عیب ۲۴۴
۲.۲.تعریف خطر توسعهٔ علم ۲۴۶
۳.تقسیم‌بندی قلمرو خطر توسعهٔ علم در عیب کالاهای مصرفی ۲۴۸
۴.دفاع خطر توسعه در عیب طراحی کالا ۲۴۸
۵.دفاع خطر توسعهٔ علم در عیب ساخت کالاهای مصرفی ۲۵۲
۶.دفاع خطر توسعهٔ علم در عیب هشدار ۲۵۷
۷.نتیجه ۲۶۲

فصل سیزدهم:بررسی تطبیقی شباهت‌ها و تفاوت‌های حق انصراف قراردادهای الکترونیکی از منظر قانون تجارت الکترونیکی ایران و کنوانسیون استفاده از ارتباطات الکترونیکی در قراردادهای بین‌المللی ۲۶۵

چکیده ۲۶۵
۱.مقدمه ۲۶۶
۲.تشابه در عنوان و تفاوت در ماهیت ۲۶۸
۳.تشابه در مبانی قانون‌گذاری ۲۶۹
۴.تشابه و تفاوت در روش‌های انصراف ۲۷۰
۵.تشابه و تفاوت در آثار روش‌های انصراف ۲۷۳
۶.تشابه و تفاوت حق انصراف در تعلق به نوع معامله ۲۷۴
۷.تشابه و تفاوت حق انصراف در تعلق به مورد قرارداد یا خود قرارداد ۲۷۵
۸.تشابه و تفاوت حق انصراف در حداقل و حداکثر مدت زمان اعمال ۲۷۸
۹.تشابه و تفاوت حق انصراف در فوریت و تأخیر اعمال ۲۸۱
۱۰.تشابه و تفاوت حق انصراف در آغاز حق انصراف ۲۸۴
۱۱.تشابه و تفاوت حق انصراف در آمره و تکمیلی بودن حق انصراف ۲۸۶
۱۲.تفکیک جریان حق انصراف در بخشهای یک معامله ۲۹۰
۱۳.تشابه و تفاوت در عدم توقف اعمال حق انصراف به دلیل خاص ۲۹۱
۱۴.تشابه و تفاوت در محدودیت اعمال حق انصراف ۲۹۱
۱۵.نتیجه ۲۹۵

فصل چهاردهم: مطالعهٔ تطبیقی مسقطات حق انصراف از قراردادهای الکترونیکی یا ارتباطات الکترونیکی در حقوق ایران و کنوانسیون استفاده از ارتباطات الکترونیکی در قراردادهای بین‌المللی..... ۲۹۷

چکیده..... ۲۹۷
۱.مقدمه..... ۲۹۸
۲.عوامل قهری سقوط حق انصراف..... ۳۰۰
۱.۲. تأخیر در اعمال حق انصراف از ارتباط الکترونیکی..... ۳۰۰
۲.۲. بهره‌برداری از کالا و خدمات..... ۳۰۲
۳.۲. تحصیل سود از کالا و خدمات..... ۳۰۲
۴.۲. تحصیل ارزش عمده از کالا و خدمات..... ۳۰۳
۵.۲. سقوط حق انصراف با تلف و اتلاف مبیع..... ۳۰۴
۳.عوامل ارادی مسقطات حق انصراف از قراردادها و ارتباطات الکترونیکی..... ۳۰۶
۱.۳. اسقاط حق انصراف پیش از قرارداد و ارتباط الکترونیکی..... ۳۰۷
۲.۳. اسقاط خیار در ضمن عقد..... ۳۰۸
۳.۳. اسقاط خیار بعد از عقد..... ۳۱۱
۴.نتیجه..... ۳۱۵

فهرست منابع..... ۳۱۷